

[Sigsgaard.]

at man i de kommuner, der har særlig meget med saneringsproblemet at gøre, ikke mener, at der her er tale om væsentlige forbedringer; men det bliver der jo nok lejlighed til at tage op senere; de pågældende kommuner vil jo nok henvende sig til udvalget. Det vil stadig i langt de fleste tilfælde være umuligt at forhindre oprettelsen af ejerlejligheder selv i meget dårlige ejendomme, og man må være klar over, at ejerlejlighedslovgivningen simpelt hen er et skandaløst stykke klassepolitik. Den gavner kun en ganske lille gruppe ejere, der med lovgivningsmagtens velsignelse tager kæmpegevinster hjem. Jeg ved ikke, om man egentlig er klar over, hvilke pressionsmidler der tages i anvendelse mod lejere i kraft af denne lovgivning. Jeg kender eksempler på at folk, der ikke ville købe deres lejlighed, praktisk talt er blevet tvunget ud af den af ejeren, for at han kunne sælge den. Jeg foreslår, at udvalget anmoder ministeren om at få foretaget en undersøgelse, bl. a. ved interviews, af, hvad der egentlig foregår på dette område, hvad folk har måttet betale — mange gange 100.000 kr. for en halvdårlig lejlighed — hvordan sagerne finansieres, hvilke pressionsforsøg lejerne har været udsat for osv.

Uanset hvad man mener om lovgivningen, burde alle være interesseret i, at folketinget virkelig havde indblik i, hvad der faktisk foregår på området, og jeg synes, det ville være helt rimeligt, at udvalget og folketinget fik resultatet af en sådan undersøgelse, inden lovforslagene endeligt vedtoges. Jeg vil tro, at Københavns kommune i hvert fald vil være behjælpelig med at foretage en undersøgelse, og her har vi jo en lang række af sagerne; andre kommunalbestyrelser ville vel også være velvillige. Jeg ville gerne, om ministeren allerede her i dag kunne udtale sig om, hvorvidt han ville gå ind for en sådan undersøgelse.

Jeg mener, at ejerlejligheder burde forbydes og da ganske særlig i bestående byggeri. De unge, der før kunne få en lejlighed for et indskud på 3.000 kr., 5.000 kr. eller 8.000 kr., skal nu skaffe 20.000-30.000 kr., hvis de er henvist til ejerlejligheder — og det er de jo tit — og huslejen er fortsat lige høj. Ejerlejlighedssystemet forhindrer endda mange i at få en lejlighed.

Straffebestemmelserne synes jeg er et fremskridt, men de er jo vage. Urimelige priser kan medføre straf, men hvad er urimelige priser? Det står der ingenting om. Jeg er enig med hr. Arne Larsen i, at det burde være priser, der overstiger vurderingen med mere end f. eks. 10 pct. Procenten kunne man selvfølgelig tale om. Hvis en ejendom med 10 lejligheder er vurderet til 200.000 kr., og det svarer i byerne i dag til handelsværdien — de handles oven i købet tit til lavere priser end vurderingsprisen — så burde en sådan lejlighed ikke kunne sælges med større fortjeneste end 22.000 kr., altså de 20.000 kr. svarende til $\frac{1}{10}$ plus procenttillæg. Hvis det er tanken er der virkelig et godt indhold i straffebestemmelsen her, men det er det desværre nok ikke.

Til sidst vil jeg gøre et par principielle bemærkninger i anledning af, at boligministeren i fremsættelsestalen sagde, at regeringen punktligt ville overholde boligforliget. Det kan jeg jo i og for sig kun beklage. Nu er det jo ikke sikkert, det ville blive meget bedre, hvis regeringen brød det, men derfor vil jeg måske i ganske særlig grad beklage, at socialdemokratiet antagelig også vil overholde det punktligt. Man sagde jo, da man indgik boligforliget, at det virkelig ville forbedre boligforholdene. Det er ikke mit indtryk, at det er sket. Jeg tror, boligforholdene i dag er lige så dårlige, som de var for ganske få år siden; i hvert fald ved vi, at kærne inden for det almennyttige byggeri af ventende, af lejlighedssøgende, er større nu, end de var for nogle år siden, og ganske særlig har økonomisk og socialt svagere stillede i dag endnu sværere ved at få lejlighed, end de tidligere har haft i vore større byer. En vigtig årsag til disse forhold er jo, at de private udlejere, der dominerer markedet, inden for visse rammer selv kan bestemme, hvilke lejere de vil have, og de foretrækker folk med god fast løn, måske en pæn titel og helst ingen børn. Unge, lavtlønnede med børn samt enlige forsørgere bliver ladt i stikken, og ejerlejlighedssystemet har gjort det hele langt værre. Hvis disse forhold skal ændres, bør der arbejdes henimod, at den private ejendomsret simpelt hen afskaffes inden for udlejningsbyggeriet. Jeg betragter boligbehovet som lige så fundamentalt vigtigt som f. eks. hospitalsbehovet og skolebehovet, og vi